

Ruskoharmoyökkönen

Xestia tecta

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävät (NT)

Luonnehdinta

Ruskoharmoyökkönen on keskikokoinen yöperhonen, jonka siipiväli on 32–40 mm. Punaruskeissa etusiivissä on tummemmat keskisarakeet, joissa on vaaleat okraan vivahtavat rengas- ja munuaistäplät. Takasiivet ovat vaaleanruskeat ja siipiripset roosan väriset. Pään komea karvoitus punaruskeaa.

Elinympäristö ja levinneisyys

Ruskoharmoyökkönen elää tunturikoivikoissa, valoisissa sekametsissä, soiden reunoilla ja rинnesoilla. Laji lentää öisin, mutta naaras vierailee kukilla myös päivisin. Lentoaika on heinäkuussa. Ruskoharmoyökkösen toukka elää varvuilla ja vaivaiskoivulla (*Betula nana*), joten se suosii varvikkoisia elinympäristöjä. Lajia esiintyy harvinaisena Pohjois- ja Koillis-Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Ruskoharmoyökkösen pohjoinen esiintymisalue tekee lajista erityisen haavoittuvan ilmaston lämpenemisen vuoksi. Lajille sopivat elinympäristöt, kuten tunturikoivikot tulevat muuttumaan ja siirtymään entistä pohjoisemmaksi tulevaisuudessa. Ilmastonmuutos onkin yksi lajin taantumiseen johtaneita syitä. Myös liian voimakas metsänkäsittely, joka vahingoittaa varpukasvillisuutta, on lajin harvinaistumisen syynä. Varpukasvuston säilyminen on ruskoharmoyökkösen kannalta tärkeää.

Hoitosuositukset

Ruskoharmoyökkösen elinympäristöissä tulisi välttää voimakasta, varpukasvillisuutta vahingoittavaa metsänkäsittelyä. Metsänpohjan varpupeite tulisi säilyttää mahdollisimman laajana. Tunturikoivikot tulisi jättää metsänkäsittelyn ulkopuolelle.

Lähteet

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Junninen, K. ja Similä, M. 2011. Metsien ennallistamisen ja luonnonhoidon opas. Metsähallitus B 157. Helsinki. 191 s.
- Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M. 2014. Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 822 s.
- Suomen Lajitietokeskus, ruskoharmoyökkönen. Saatavilla: <https://laji.fi/taxon/MX.63109>. Viitattu 26.10.2022.

Kuva: Ari Kekki, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)